

NORDANSTIGS KOMMUN
Utbildnings- och kulturförvaltningen
Oktober 2008

HANDLINGSPLAN MOT HOT OCH VÅLD

FÖRSKOLEVERKSAMHET, SKOLBARNOMSORGEN SAMT GRUND- OCH SÄRSKOLA

Mål	Alla, oberoende av ålder, kön eller ursprung ska vara trygga i förskolan och skolan. Ansvaret för att skapa en god arbetsmiljö vilar på alla parter; arbetsgivare, anställda, barn/elever och föräldrar. Tyngdpunkten i insatserna måste ligga på det förebyggande arbetet.
Policy	Från och med det år eleven fyller 12 år skall misstankar om brott polisanmälas. <i>"Det man inte får göra utanför förskolan/skolan får man inte göra i förskolan/skolan heller".</i>
Styrdokument	Lpfö 98, Lpo 94, AFS 1993:2 med bilagor, AML, AFS 1982:3
Uppföljning/Utvärdering AFS 2001:1	Uppföljning och utvärdering av den kommungemensamma handlingsplanen sker årligen i verksamhetsrådet. Rektor ansvarar för att skolans arbete med riskbedömning och handlingsplaner revideras årligen

	<p>samt i samband med större händelser. De händelser som inträffar under året skall analyseras och åtgärder skall vidtas för att om möjligt förhindra att liknande händelser inträffar i framtiden. Dokumentationen skall förvaras hos rektor.</p>
<p>Exempel på våld och hot</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ofredande ➤ Olaga hot ➤ Misshandel ➤ Grov misshandel 	<p>Ofredande kan bestå av knuffar, fasthållande, kastande av föremål mot någon eller något. Likaså att genom skrik, tillmälen eller gester allvarligt kränka en person. (Brottsbalken 4:7)</p> <p>Olaga hot kan föreligga om någon uppsåtligen med ett tillhygge eller ord framkallat allvarlig fruktan för personlig säkerhet eller egendom. (Brottsbalken 4:59)</p> <p>Misshandel kan föreligga om någon uppsåtligen tillfogar en person skada eller smärta (Brottsbalken 3:5).</p> <p>Grov misshandel föreligger om misshandeln är svår, livsfarlig eller särskilt hänsynslös. Likaså om flera personer attackerar en ensam person eller om någon sparkar på en försvarslös person (Brottsbalken 3:6).</p>
<p>Exempel på riskfyllda situationer</p>	<p>- Konflikter mellan barn/elever, barn/elever/vuxna, vuxna/vuxna .</p> <p>- Vissa kontakter med personer utanför kretsen barn/elever och medarbetare.</p>
<p>Säkerhetsrutiner</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vid pågående vårdnadstvister och då en anmälan gjorts till socialförvaltningen 	<p>Uppgiften om namn på vårdnadshavare ska hållas aktuell. Detta ska kontinuerligt tas upp på föräldrasamtal/utvecklingssamtal. Vid behov kan uppgift om vårdnadshavare också erhållas från skatteförvaltningen.</p> <p>Tillgänglig information ska vara känd av de som arbetar med dessa barn/elever.</p> <p>Den person som varit aktiv i en anmälan till socialförvaltningen kan avlösas av annan person när berörda föräldrar lämnar och hämtar sina barn inom</p>

	<p>förskola och skolbarnsomsorg om en hotbild har uppstått.</p> <p>Informera ny personal och ge befintlig personal uppdatering en gång/år i rutinerna. (rektor ansv.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Om föräldrar kommer för att hämta sitt barn och är drogpåverkade ➤ Om förälder inte accepterar gällande regler utan hotar medarbetare 	<p>Neka inte föräldern att ta barnet med sig även om bedömningen görs att det inte är lämpligt. Utsätt inte barnet för att hamna i en uppsplitande situation.</p> <p>Säg till föräldern det olämpliga i att ta barnet med sig t.ex i bil. Uppllys att om så sker kommer polisen att kontaktas.</p> <p>Meddela omgående det inträffade till skollledning som tar ställning till vidare åtgärder.</p> <p>Ta hjälp av någon i arbetslaget så att du inte är ensam.</p> <p>Vid konflikt meddela omgående det inträffade till rektor eller annan överordnad som tar ställning till vidare åtgärder</p>
<p>Åtgärder</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Förebyggande arbete AFS 1993:2 	<p>Till skillnad från likabehandlingsplanen berör denna handlingsplan enskilda händelser då hot och våld förekommer med tillräckligt allvar för att fordra särskilda åtgärder från förskolans/skolans sida.</p> <p>Varje enhet redovisar sitt förebyggande arbete i särskild bilaga, där riskbedömningar ingår och ev. åtgärdsplaner ingår.</p> <p>Exempel på förebyggande åtgärder: Vi tar vara på och bygger på det positiva. Vuxnas och barns sätt att vara mot varandra ger goda förebilder. Samtal under dagen mellan olika aktörer om rätten att vara sig själv och att få uttrycka sina känslor utan att göra någon annan illa. Barn/elever och vuxna ställer upp för varandra genom att inte tänka på sig själva i första hand. Vuxna ska lyssna, ge hjälp att finna ord och lösningar och markera gränser. Elevhälsoteam finns på alla grundskolor och har ett övergripande uppdrag att arbeta förebyggande mot kränkande behandling. En nära samverkan med föräldrarna är en förutsättning</p>

för måluppfyllelse.

Vikarier skall inte tjänstgöra i en barn/elevgrupp där det finns risk för hot och våld. Viss omorganisation av ordinarie personal kan bli aktuell.

- Glåpord mot personal och barn/elev ska omgående rapporteras till ansvarig lärare, som avger rapport till hemmet. Vid uttalat hot (med ord och/eller kroppsspråk) ska den som uttalat hotet, omgående kallas till rektor för utredning. Dessutom kontaktas hemmet. Vid grövre fall kallas föräldrarna och barnet/eleven till en elevvårdskonferens i vilken även socialtjänsten kan delta.

I de fall den vuxne är förövare görs en polisanmälan och kontakt tas med aktuell arbetstagarorganisation.

<p>Vid akuta hot- och våldssituationer AFS 1993:2 §7 AFS 1993:2 bilaga 4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Den som utsätts för hot eller våld ska omedelbart påkalla uppmärksamhet från närmaste kamrat/kollega. - Ljud eller annat från rum som kan indikera att en hotfull situation uppstått - kollegor bör omedelbart göra sig ärende in och se vad som händer. Barn/elev tillkallar någon vuxen. <ul style="list-style-type: none"> - Behåll lugnet, undvik att provocera den som hotar. - Informera skolledningen. - Om vård behövs ser förskolan/skolan till att någon följer med till sjukhuset eller följer med hem. Ser till att någon finns till hands! - Ge stöd till den drabbade: Lyssna. (Utses av rektor) Person som utsätts för våld eller hot om allvarligt våld ska inte lämnas ensam de första timmarna efter händelsen. - Underrätta någon anhörig om det finns behov av detta. (Utses av rektor) - Berörda (barn/elever/vuxna) ska så snart som möjligt ha information om det som inträffat. (rektor ansv) - De som bevittnat händelsen behöver bearbeta detta. Ställ upp för samtal - lyssna. (rektor utser samtalsledare) - Föräldrainformation till berörda barn/elever. (ansvarig personal/rektor) - Eventuell polisanmälan görs skriftligt av skolledning (se bilaga). (rektor ansv.) - Dokumentera händelsen genast, ev. med den utsatta personen samt skriva en elevolycksfalls-/arbetsskadeanmälan. Vid allvarigare händelser skall en anmälan till arbetsmiljöverket inlämnas utan dröjsmål. (rektor ansv) <p>Ett möte i arbetslaget för diskussion och samtal kan vara nödvändigt. (rektor)</p> <ul style="list-style-type: none"> - I de fall händelsen leder till massmedialt intresse används de rutiner som finns beskrivna i krisplanen. I annat fall utser rektor ansvarig informatör.
---	--

Uppföljning

Den utsatte personen ska få möjlighet till samtal med kurator alternativt företagshälsovård inom 24 timmar efter en allvarlig hot- eller våldssituation. Den utsatte avgör själv. *(rektor ansv.)*

Om den utsatta personen känner sig otrygg i barn-/elevgruppen efter händelsen ska rektor överväga möjligheten att ordna med ytterligare en vuxen i barn-/elevgruppen eller ordna alternativ placering/arbete under en period. *(rektor ansv.)*

Uppföljningssamtal med den utsatta personen efter en vecka. *(rektor ansv.)*

Uppföljning av ev. frånvaro/sjukskrivning från förskolan/skolan. *(rektor ansv.)*

Information om stressreaktioner till den berörde och skol-/arbetskamrater. *(rektor ansv)*

Ytterligare uppföljning inom tre månader för bedömning om problem kvarstår och i så fall vilket stöd/behandling som erfordras. *(rektor ansv.)*

En sista (?) uppföljning efter ca ett år. *(rektor ansv.)*

CHECKLISTA VID HOT- ELLER VÅLDSTILLBUD

Drabbad: _____

Datum: _____

	Datum	Signatur
➤ Samtal med skolledning	_____	_____
➤ Elevolycksfall/arbets-skadeanmälan upprättad tillsammans med skolledning/skyddsombud	_____	_____
➤ Aktuella stödinsatser (ressällskap, taxiresa hem, juristhjälp etc.) Kort beskrivning: _____ _____ _____		
➤ Anmälan till arbetsmiljöverket ja nej	_____	_____
➤		
➤ Anmälan till Försäkringskassan ja nej	_____	_____
➤ Anmälan till socialtjänsten ja nej	_____	_____
➤ Polisanmälan ja nej	_____	_____
➤ Uppföljningssamtal nr 1 ca 1 vecka efter tillbudet	_____	_____
➤ Uppföljningssamtal nr 2 ca 3 mån. efter tillbudet	_____	_____
➤ Uppföljningssamtal nr 3 ca 1 år efter tillbudet	_____	_____
➤ Ärendet avslutat	_____	_____

Ansvarig skolledare: _____

POLISANMÄLAN

.....
datum

Målsägande (efternamn, förnamn) alt. Skolan	Personnummer al. organisationsnummer	
Adress	Telefonnummer	
Anmälare	Telefon	Fax
Skola	Telefon	Fax
Misstänkt/berörd person (efternamn, förnamn)	Personnummer	
Adress	Telefonnummer	
Brott/händelse		
☐ Inbrott ☐ Stöld ☐ Skadegörelse ☐ Våld ☐ Annat		
Veckodag	Brottsdatum	Klockslag
Plats för brottet/händelsen		
Redogörelse för brottet/händelsen		
Använd baksidan om utrymmet inte räcker.		